

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosa)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA
AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIO, NÚM 20 BOTIGA
TELÈFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Pàr de Barcelona cad. trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER. 2'50

Més guerra

En la seva famosa nota sobre l'estat de la hisenda pública espanyola, el senyor Cambó havia anunciat el pròxim acabament de la campanya del Marroc. I basava les seves esperances immediates respecte a la millora de la situació econòmica en el tancament de l'aixeta africana, que és una aixeta de dos canons, per on ragen alhora sang i diner.

Hi hagué un diari madrileny que, en comentant la nota del ministre d'Hisenda, aconsellà a aquest que no es fes il·lusions pel que toca a l'acabament de la campanya del Marroc. Aquest diari ha tingut raó. A la noteta del senyor Cambó ha respost la conferència de Pizarra, que té tots els caràcters d'un acte teatral, i l'acord subsegüent de portar la guerra a Alhucemas operant un difícil desembarc de 25.000 homes en aquella costa brava.

Més guerra, doncs. Seguirà rajant la tràgica aixeta de dos canons, símbol secular de la política unitària i monàrquica.

La forta tradició republicana

Prescindim de les eleccions barcelonines, on l'èxit inesperat d'un partit que agonitza, no pot atribuir-se més que a uns clandestins balons d'oxigen que li han estat aplicats. Lo esperançador, lo confortant, ha estat l'extensa victòria republicana a Catalunya.

Va de punta a punta; de Tortosa a a Figueres, de Blanes a Lleida. En alguns llocs s'han conservat les posicions adquirides i en altres se n'han guanyat de noves. Però l'arrelament expansiu dels vells nuclis republicans és definitiu. La causa republicana, o és senyora, o influeix fortament en la vida local de Tortosa, de Reus, de Lleida, del Vendrell, de Vilanova, de Vilafranca, de Sitges, de Manresa, de Terrassa, de Girona, de Figueres, d'Olot, de Ripoll...

Però si això és una força enorme!—se dirà.— Enorme, però desarticulada. Cap partit, ni cap directori, ni cap quefatura, la uneix i la canalitza, mantenint-se per la sola virtut de la tradició, que avui ha vigoritzat una palpitació de protesta. Sembla com si aquest batec republicà

fos una oferta a les voluntats de la metròpoli barcelonina per a que solidaritzi aquests esforços dispersos per Catalunya, cridant un «endavant!» esperat.

Homes de bona voluntat s'han passat dies i dies parlant de la constitució d'una esquerra, com si fos possible l'aparició d'un partit, conjurant-lo verbalment per a que's redrexi. Aquell «fem-la l'esquerra!» esdevindrà sempre grotesc, dit fredament, igual que si se desitgés una banal fundació corporativa. Les aubes no's decreten!—deien en el segle XIX. Volien dir que'ls desitjos no's realitzen per improvitació, sinó que, com les aubes, tenen una aparició fatal, una hora que precedeixen altres hores.

L'esquerra tampoc se'podia, tampoc se pot decretar. Però heu's aquí que l'esquerra viva, permanent, arrelada per totes les terres catalanes; l'esquerra que persisteix de pares a fills en les nostres viles democràtiques, torna a cridar un «present!» quan els *dilettanti* començaven a no parlar ja d'ella. L'esquerra es fa acció, abans d'ésser verb. L'esquerra és elecció triomfant abans d'ésser evangeli. L'esquerra és collita, abans de que s'hagi fet la sembrada.

Nosaltres no som més que uns peons humils i gairebé anònims que hi vivim exclusivament per al nostre altar, i no

pas de l'altar, però si posseïssim una autoritat, si creguessim amb una eficàcia de la nostra demanda, sol·licitaríem que ara, sense dilacions, sense eloqüències, se marxés resoltament a la unificació de les forces republicanes de Catalunya, procurant donar-s'hi una cohesió, dins d'un radicalisme accentuat. I demanaria que aquesta acció s'iniciés immediatament, prologant-la amb un acte que reunís, entorn d'una taula, entorn d'una tribuna, als regidors republicans de Catalunya.

Es la demanda d'un escriptor, sense cap altra representació que la personal. Ningú la recollirà, aprofitant l'eficàcia del moment, menyspreuant-la, per a tornar a cridar, fora d'hora, el «fem-la l'esquerra!» anacrònic.

PARADOX

Ell anirà al davant

En Lerroux se'ns ha fet altra vegada revolucionari. Ha usat novament aquella vella frase seva dels incendis il·luminadors. En Lerroux s'ha cremat. I ara vol cremar-ho tot.

Perquè s'ha cremat En Lerroux? Perquè es torna a sentir altra vegada incendiari?

Qualsevol diria que és perquè el Govern ha decidit la realització de noves operacions militars a l'Àfrica, que han d'ésser difícils i cruents.

Però és tot lo contrari. En Lerroux amenaça amb la teia «purificadora» a la burgesia perquè aquesta, o una part d'aquesta, sent vacil·lacions davant la continuació costosíssima de l'aventura africana. El vell Lerroux—molt més vell ja d'ànima que de cos—es sent africanista, i atribueix la tendència relativament moderada d'alguns elements polítics i econòmics a l'avarícia de les classes posseïdores.

Oblida, o vol oblidar el senyor Lerroux, que el cost de la guerra d'Àfrica no cau en definitiva sobre els banquers, financers, propietaris i rentistes, sinó sobre el conjunt del país, i especialment sobre la part més flaca. També oblida o vol oblidar En Lerroux—i això és encara més important—que la guerra—la de

l'Àfrica com totes les altres—no solament costa diners, sinó que costa sang. Les guerres no es fan sols amb bitllets de banc, sinó també amb les vides humanes.

Correu, cuiteu, minyons, aneu a l'Àfrica, perquè si no En Lerroux ho cremarà tot. Aneu, que ell ja marxarà al davant, com a sergent revellit de la Legió!

FULMEN

El comble de la frescor

El nou flagell que sots el nom de regionalisme oportunista venim patint els catalans, pot apuntar-se en el seu *haber* la vergonya que representa el manteniment de la llei dita de jurisdiccions, mantinguda, principalment, contra la premsa.

Els capitosts de la «Lliga» segueixen fent forrolla a Madrid. A Espanya, no es planteja ja cap negoci de mitjana importància, sense que els professionals de la política catalana no clavin les seves urpes en la combinació. En matèria de aprofitament, deixaran els cimals regionalistes una estela profundíssima, difícil d'esborrar.

Políticament, no té la «Lliga» ombra de vergonya. La traïció feta a Catalunya, no ha reportat al poble cap profit. Unes posicions personals assolides, un apuntament del regíme i parem de comptar. Res de pràctic, ni de vital per a la nostra terra. Res que disculpi als barruts i als desfocats que així han jugat amb els ideals i els interessos del país.

Deiem l'afront que representa el manteniment de la llei de jurisdiccions, contra la que s'han fet tota mena de campanyes. Que ha servit d'esquà a tots els desfocats que d'uns anys ençà han emprès la *vida pública*.

Doncs la llei de jurisdiccions, per la que els representants de Catalunya a Madrid no tenen una protesta, va semblant de víctimes les presons espanyoles.

Ara mateix, per no anar més lluny, és el director d'un diari de Huelva, el que ha deixat l'estaro, per haver caigut en la trampa de la susdita llei. Hores abans de que el periodista esmentat entrés a la garjola, havia sortit d'entre reixes un altre company, redactor de *El Diario Montañés*.

Els encarregats d'administrar la llei de jurisdiccions, són enemics de la vaga. Per a donar fe de vida, empresonaren un altre periodista, director, aquest, de *La Atalaya*. Decretada la llibertat provisional d'aquest darrer, i per no restar sense presa, han caigut damunt el periodista senyor Centaños, director de *La Bandera Roja*. El fet és que hi hagi algú en disposició de pagar la patent.

A qui agafaran el dia en que sigui posat en llibertat el senyor Centaños? Amb tota seguretat, a cap dels causants de la catàstrofe del Marroc. Menys encara, a cap dels traficants i acaparadors, que han jurat fer-nos morir de gana.

Una cosa són els malvats que negocien amb la suor i la sang del poble, i una altra els infelïços periodistes, culpables de dir el dolor i el sentiment que els produeix la contemplació del panorama espanyol.

Sortosament pels catalans, figura En Cambó entre els incondicionals de l'actual sistema, ço que suposa un consol i un aventatge per a nosaltres, si ens comparem amb el reste dels periodistes.

A Catalunya, si la barra s'adinerés, fèrriem els gossos amb llonganisses.

Lo que crema, és pensar que hi ha tanoques que voten dematí!

Els pallassos

En el Circ on treballen els elements de la política catalana, hi ha sempre un programa variat, exornat d'atraccions extraordinàries.

Abunden els equilibristes. Hi ha home que, igual que els murisecs, quan li convé és ocell perquè té ales i quan li és més ventatjós ésser un mamífer alega la seva condició de rata. De alguns personatges de primera fila en la política catalana, no hi ha encara la seguretat de si són republicans o monàrquics. Hi han saltadors prodigiosos. Se salta amb tanta facilitat del carlisme a l'anarquia, com del llinar a l'acera. El que ahir era un Marat avui és un senyor Esteve. En Leotard, al costat dels nostres polítics saltadors, fora una tortuga.

No hi falten els especialistes en l'exercici de la barra, els fenòmens en planxes, els escamotejadors i els il·lusionistes. En períodes electorals s'hi distingeixen els que fan jocs de mans.

Però lo més notable d'aquest Circ, són els pallassos. Són els de la U. M. N. En la funció del diumenge passat van lluir-se de debò. La seva última caiguda de cul va fer fer un panxó de riure al públic.

Aquests pallassos actuen amb una serietat còmica que constitueix el secret de tota la seva gràcia. Com que cada sortida seva és un èxit, treballen tot l'any i fan una sortida de les seves en totes les funcions que dona la política catalana.

Tenen una gràcia especial en anar contra la corrent i fan tots els gestos i diuen totes les coses que poden molestar els sentiments del públic, mes, com que els gestos que fan són tan desencaixats, i les coses que diuen són dites en un castellà tan extravagant, el públic vinga riure.

La sortida electoral del diumenge últim, ha sigut un èxit. La U. M. N. acompanyada de la Cobla d'En Ríngó, ha recorregut la pista demanant vots. El poble els ha rebut tirant-los tronxos, peles de patata i algun sabatot. Però, com que tots aquests obsequis eren acompanyats de grans rialles, els pallassos s'ho apunten com un triomf i seguiran fent les delícies del públic.

Per nosaltres, que duri.

JEPH DE JESPU

Anem en tot al davant

Temps enrera es parlà del nomenament d'una comissió naval encarregada de passar a Londres, per tal d'adquirir

una partida de material encarregada pel Govern. Es tractava d'unes barcases, desferres de la passada guerra, endossades pels anglesos al nostre ministeri de Marina.

En el fons—no cal dir-ho,—suposava el viatge a Londres una excursió a costelles del país. Una fontada en tota regla. Ni la importància de la compra, ni el moment escollit per al desplaçament dels comissionats, aconsellaven el viatge, raó per la qual s'oposà la premsa a la despesa, que importava uns milers de duros.

Els tècnics viatgers havien sigut escollits entre els parents i amics del ministre. A l'hora en que més felices se les prometien, es troben en que s'ha tornat l'expedició aigua poll.

Es parlà primer del viatge dels tècnics, i es comenta ara la retirada vergonyosa dels mateixos, que restaran aquest cop a les oficines respectives. Si volen anar a Londres, haurà d'ésser pagant de les seves butxaques. La nació no està per brocs. Ho ha dit clarament per boca dels diaris, que qualque volta en tenen de bones.

Un d'entre aquests, especialment, s'ha vantat d'haver esguerrat el marro als tècnics. Ha fet constar que's deu an ell, en primer lloc, la virada del ministre revocant la ordre de l'excursió. Amb aital motiu es desfà en lloances a si mateix, vantant de passada la influència dels seus escrits.

Voldríem que'l diari es publicués a Barcelona, i que en comptes de funcionaris dependents del ministeri de Marina, es tractés d'empleats tècnics de l'Ajuntament, que són, com se sap, els més aficionats a viatjar de gorra, amb l'excusa d'estudiar tals o quals institucions de fora casa.

Veuriem llavors què farien els periodistes que tant fàcilment s'atribueixen el fracàs de l'anada a Londres. Ja podrien dir i podrien fer, demostrant el blanc i el negre de la seva causa. Per damunt de totes les raons, de tot lo que poguessin inventar, pesaria la voluntat dels favorescuts; el desig dels padrins amb que a la Casa Gran comptessin.

Per certes coses, Madrid és Madrid, i Barcelona, Barcelona. En fet de xalar-se a espatlles dels contribuents, tenen els d'allà dalt molt que apendre dels nostres soldats lligaires, o lerrouxistes.

No en và es diu que anem a la vanguardia dels pobles d'Espanya.

Lerroux, acadèmic?

No'ns ha sorprès la notícia que publicà *La Voz*, de Madrid, que's referia al intent del senyor Maura de fer acadèmic al senyor Lerroux. «Cosas veredes, el Cid!»

Es cert que no parlarien les pedres, perquè ja les pedres que deuen i podrien parlar han perdut, per voluntari determini, l'ús de la paraula, corglaçades o fastiguejades de les tombarelles del que en 1909 fugí de les grapes mauristes, allavors plenes de nirviositats i avui balbes, amicals, potser arcabotes, políticament parlant.

Si es confirma el rumor propalat, En Lerroux podrà dir que ha caigut de l'alçària del Capitoli fins al fons de la roca Tarpeia, per més important que siga i més satisfactori per la seva vanitat, penetrar en la primera Acadèmia d'Espanya.

Ell, que volia ésser ministre de la segona República espanyola; que molts dels seus partidaris el somniaven President de la República, o del Consell de ministres pel cap més baix, restarà ben lluit si accepta el càrrec que se li ofereix com a premi de la seva versatilitat, a la deixació que ha fet dels vells principis revolucionaris, obreristes, pimargallians a estones!

Hem dit que no'ns ha sorprès la notícia, ni que representi, cas d'afermar-se, que s'afermarà, la claudicació de la seva història de director de multiruts, per venir del més enemic dels enemics que

ha tingut durant la seva vida de rebel. Com ha de sorprendre'ns, si recordem com si fos ara que un dia va dir que amb En Pere Corominas no aniria ni a recollir monedes de cinc duros, sense perjudici d'aliar-se amb l'autor de *La vida austera*, al cap de dos o tres anys?

Lo xocant, lo trist, lo tràgic podria dir-se, és que encara restin homes amb un través de dit d'enteniment creguts de que el caudillo va amb bon fi, i que reserves d'ordre íntim, indiscutiblement necessari als interessos nacionals, el fan guardiola del secret de l'ametlló.

Pobres cànids que s'han atipat d'afuixar pessetes per a alçar una colla d'institucions caigudes en la més lamentable de les derrotes!

No fora cap cosa de l'altre món resar un Pare nostre pels que van errats!

A. COSTA I SENDRA

Electorereres

Històriques

En un col·legi electoral.

Un dels intervinents, després de donar els noms un elector, interroga a aquest per creure'l, pel seu aspecte, un adversari del seu representat.

—Com diu que's diu, vostè?

—Esteve Llásticos i Llásticos.

—Viu...?

—Sí, senyor; visc, i relativament bé, per ara.

—No; vui dir el domicili.

—Ah!... Doncs, carrer de la Flor del Liri, n.º 120.

—Ofici?... En què s'ocupa?

—Sóc advocat.

—Quants testos té al balcó?

—Home!...

—Quina m'ha dit que era la seva actuació?

—Altra vegada?... Ja li he dit: advocat!

—Sap llegir i escriure?

—...!...!

Entre electors historiadors.

—Jo votaré sempre la «Lliga», mentre En Cambó es mantingui solter. Els grans matrimonis sempre han sigut d'un resultat funest, per a Catalunya... Figuri's que el dels reis Catòlics...

—I què me'n diu del de la gallina autonomista amb el pavo republicano?... Oh, i això que és fet per En Cambó!... Ell no's casa, però casa als altres. Quin Patró Aranya s'és fet!

Un sacrificat.

—I doncs, senyor Puigalt, el tornarem a tenir regidor?

—M'ho demanen amb tanta insistència... Figuri's que m'han presentat un àlbum amb més de tres mil firmes, pregant-me que'm sacrificui altra vegada en aras del districte i de la ciutat...

—Sí, ja'n sóc sabedor. Jo l'he firmat sis vegades! Tots els comissaris de passar els plects em venien per encàrrec de vostè i jo, com pot comprendre, no'ls sé donar un desaire!...

Una bona ofrena.

—Ara, quan me facin regidor, a vostè, que és tan tocat i posat amb això de la higiene, li prometo nomenar-lo alcalde de barri. Crec que'm farà quedar bé en el fer complir les ordinacions municipals.

—Agraïssim, i de passada tindrè ocasió de portar-lo a multes per fer llençar, escampades, les escombraries al bell mig del carrer, i no precisament al davant de casa seva.

—Home, no fem bromes, que les bromes porten aigua i de vegades pedregada.

MANSO N.º 1

Lo estantiç, té el seu lloc

Al·ludim, fa quinze dies, a la dificultat experimentada pels lliberals-conservadors, de cercar substitut an En Dato.

Els obstacles, han sigut resoltos. Els lliberals-conservadors — els idonis, com se'ls nomena — han nomenat cap del partit an En Sánchez Guerra, figura preeminente del remat.

Diem figura preeminente, malgrat no haver despuntat En Sánchez Guerra en altra activitat que no sigui el presidir les sessions del Congrés. La saviesa d'En Sánchez Guerra, la seva major habilitat, rau en tenir el Reglament de la Cambra, ço que's diu, al cap dels dits. L'autoritat que l'envolta, el seu prestigi, li venen d'aquí.

Aquest partit lliberal-conservador, té ja més de partit, que de lo altre. En Maura, forma ranxo a part. En situació idèntica a la d'En Maura, romanen En La Cierva i els seus amics. Qui és capaç d'endavinar lo que pensen En Bergamín, En Sánchez Toca, el viscomte d'Eza i tants altres, entre els correligionaris de primer rengle?

O molt ens enganyem, o lo que passa a manar En Sánchez Guerra són les escombraries de la força que acapdilla En Cánovas, que no tolera dissidències i que en produir-se, sabé subjectar als discòls a pa i aigua. Val a dir, que eren els de aleshores, uns altres temps... i uns altres homes.

Lo important, de moment, és haver cobert el lloc d'En Dato. La manca de cap, mantenia als lliberals-conservadors en una situació desairada. Que el capítol és modest? Arri, poc o molt. Pels dies que vivim i per les necessitats del moment, basta un Sánchez Guerra, en defecte d'un Cánovas, o un Silvela.

Tampoc per a governar l'Espanya, es necessita un geni de certa alçària. Els actuals sistemes de regir el país, simplifiquen la tasca dels qui ocupen el Poder. Amb suspendre les garanties, amb declarar l'estat de guerra, en ficar a la presó a la majoria dels ciutadans, queden solucionats els problemes principals.

Fer creure, per les bones, o per les males. Aquesta és la tàctica dels governants lliberals-conservadors, per a no dir que la de tots els governants monàrquics. Amb un programa com aquest, En Sánchez Guerra, lo mateix que el conserge d'un modest casino de barriada, poden assolir un èxit el dia i l'hora en que vulguin. Tan com més difícils siguin les circumstàncies, millor.

Nosaltres volem que la sort sigui propícia al senyor Sánchez Guerra, al que proposariem per a ocupar un lloc en la vitrina de qualque Museu arqueològic.

Embalsamat, el cos. A una mà, la campana. A l'altra, un exemplar del Reglament.

La vitrina, si calgués, la regalariem a l'Ajuntament de Córdoba.

TIRA AL DRET!...

En Francisquet passa apuros; de quin modo en sortirà?

En Francisquet busca quartos; ¿on dimoni els trobarà?

Prou ha regirat la caixa i ha mirat tots els recons. Ni una misera pesseta! I necessita milions!...

Els companys de ministeri no paren de demanar: «M'heu de donar això aquest vespre.» «M'heu d'entregat allò demà.»

No t'espantis, Francisquet. Vols fer quartos? Tira al dret.

De lo que en diem «el poble», no te'n refús. Temps hà que va trencar la guardiola per comprar-se un tros de pa.

Amb els productors modestos i els de les arts del pagès també deus saber de sobra que no hi pots comptar per res.

Obra l'ull, mira com marxen
tots els negocis del món
i pensa que avui els quartos
s'han d'anà a buscar allà on són.
Te'n fas càrrec,
Francisquet?
Doncs siguem-hi,
tira al dret

Per primera providència,
comença a sangrar amb primor
al potentat que té barcos
i al gran acaparador.

Obliga a afuixar la mosca
als banquers, als industrials,
als que han explotat la guerra
i als que han sigut concejals.

Escorcolla als ex ministres,
als polítics de renom
i a tots els que han fet fortuna
no se sap amb què ni com.

Sangra, sangra,
Francisquet;
ni que cridin,
tira al dret.

Enfonsa bé la llanceta,
sense consideracions,
i tu veuràs desseguida
com rajaran els milions.
Que els sacrificats protesten?
No'n facis cabal; segueix.

i si ploren massa, digues
que la pàtria ho exigeix.
I si, a més, tu, quan te toqui,
dones també el que has de dar,
tothom veurà que no jugues,
i ningú es podrà queixar.

Va, l'idea,
Francisquet?
Doncs, arriba!
tira al dret!

C. GOMA

REPICS

Diuen de Madrid que ha sigut proclamat president del Círcol Conservador el senyor Sánchez Guerra.

Es tot un símbol!

Guerra a la presidència!

Es perquè tots els socis pensin en la que convé fer an En Maura per a arrambar amb el poder.

Ploren, o riem?

Quan tot el món sembla apenat per la mort de un Papa, entre mig del gran condol, dels milers de funerals, de la universal pena per la desaparició del Sant Pare, es reb, de sobte, la nova de la proclamació del Papa nou... i vinga al lelual... i

vinga esbogerrada alegria!... Campanes al vol, festes a tot arreu, com si la humanitat catòlica es tornés boja de satisfacció.

A papa mort, papa posat: està molt bé.

Però, no troben que és molt poc seriosa aquesta barreja de llàgrimes i rialles?

O la tristor dels funerals és comèdia, o és farsa la joia per la proclamació.

O totes dugues coses al plegat.

En un cine dels Estats Units va ensorrar-se tota la teulada, de les quals resultes hi hagué centenars de morts i ferits.

Llàstima que en aquells moments no hi hagués un operador cinematòic per a impressionar una cinta.

Fora una bona pel·lícula de propaganda per a aqueix fastigós art de la fosca, del mal gust i de l'immoralitat.

En Weyler diu que vol llegir a les Corts una comunicació «demostrant que's podia molt bé auxiliar als herois de Monte Arruit amb un escàs nombre de baixes».

A buena hora mangas verdes!

Les arrogàncies d'ara les podia tenir allavors, i explicar tot això al poble, si els de dalt no el volien escoltar.

Després del fracàs electoral de la Unió Monàrquica, el sanyó Sala en comandita anuncia que «persistiran» ara més que mai en la propaganda i defensa dels ideals monàrquics a Barcelona.

Endavant, valents!

El que és si persistiu com fins ara, a les pròximes ni deu vots.

Afirma un cronista de la guerra que actualment hi ha, en l'assumpte del Marroc, aquest dilema terrible:

«Si els espanyols avancen, els moros és quasi segur que mataran els presoners. Si els espanyols es deturen indefinidament, la bandera roja-gualda sofrirà una taca inesborrable.»

No obstant, la solució és clara:

Que no podria teixir-se una bandera nova, maca i idealista?

Avui es compleix el LI aniversari de la proclamació de la primera República Federal Espanyola.

Al enterar-se'n, dirà En Salvatella:

— Déu meu, Senyor, i com passa el temps!

Una obra meritòria.

Tots els Centres de Dependents de Catalunya han acordat demanar als diputats catalans i adictes que «sigui derogada la llei de jurisdiccions, sense permetre que cap dels seus extrems es pugui adicionar a altres lleis».

Serà curiós veure quina contesta donen a aquesta petició els senyors ministres.

I saber l'opinió particular d'En Cambó.

Preguntaren un dia a un sagristà molt aixurit: —Perquè beneeixen les campanes de les esglésies?

I el sagristà respongué:

Com que fan mal de cap als veïns, i els veïns les engegen tot sovint al diable, doncs, les beneeixen perquè el diable no se les faci seves.

Batallades de tot arreu

SHACKLETON

A bordo del vapor «Quest» morí l'explorador Shackleton.

La mort, per un home de la naturalesa d'En Shackleton, deu ésser una cosa terrible. Per

Shackleton

aquell que ha viscut poc, morir sols significa deixar unes quantes coses que les estima més o menys. Però per un explorador com ell, pel qual el món tenia escasos secrets, morir significa la caiguda de tot el vast imperi que a força de constància ha pogut conquerir pel món científic.

En Shackleton deixa assenyalada una ruta; que la segueixin aquells que foren els seus deixebles fent que no resti malmesa l'obra del mestre.

PIUS XI

Després de breu espera aparegué la *sfumata* blanca indicadora de que la família cristiana tenia Pare.

L'elegit pel Sacre Colegi ha sigut Aquiles Ratti que ha pres el nom de Pius XI.

El nou Pontífex que deixa vacant l'arquebisbat

El nou Papa, Pius XI

de Milán compta l'edat de 65 anys ço que vol dir que, salyant tot contratemps, l'hi és permès ovirar una l'arga vida al Sumum Trono.

L'adopció del nom de Pius ha fet sospitar si seguiria una conducta molt diferent de l'observada pel seu antecessor; encara que segons referències no sembla pas així.

Fóra d'esperar. No li convé pas a l'església catòlica posar-se en una irreductibilitat que sols li seria perjudicial. Contrariament cal que sàpiga amollar-se a les noves formes, transigent amb els nous ordres de vida.

No fent-ho així corre perill de quedar-se isolada, cosa que procurà no fos el difunt Benet XV.

S'ANIRÀ A GÈNOVA?

Una nubolada negra comença a posar-se damunt el cel diplomàtic de Gènova. La conferència que tan enrenou ha portat i està encara portant, sembla que es disoldrà abans de començar ses tasques.

Es llàstima. L'ordre del dia ha acordat regni en la conferència val a dir que era admirable i prometedora de grans coses. Sobretot la base segona, establiment de la pau europea sobre bases sòlides, és cosa que deixa encantat. Està vist que la pau és una cosa que ha passat a formar part de la pre-història.

Quan més a la vora sembla que teniem el seu assoliment; quan els Estats Units semblaven disposats a reanudar la seva política d'intervenció europea, en els centres polítics aliats adquireix cada dia més consistència la possibilitat de l'ajornament de la conferència de Gènova.

Tan el govern anglès com el francès, sembla que vulguin allargar els preparatius. Per altra part surgeix la dificultat de la crisi italiana. I per últim hi ha el govern sovieta que's mostra cada dia més exigent amb els que de fet són els seus enemics.

Veiem si entré tots portaran la medicina quan el malalt ja haurà mort!

PIZARRA

Ve't-aquí un poble que deurà al govern Maura la seva incorporació a l'història general de l'estat espanyol. El govern d'Espanya ha sentit enveja i no ha volgut deixar de celebrar la seva conferència preveient que no seria ell qui aniria a la de Gènova.

Nosaltres no és que creiem que hi sigui, doncs, un canvi d'impressions entre els capdevaners de l'estat civil i del militar. Es convenient i fins necessari.

Això que ja no trobem tan encertat és el volguer donar an aquest senzill canvi d'impressions el caràcter d'una conferència.

Clar que la qüestió de que deuen tractar els que a Pizarra es reuniran, és quasi de vida o mort. Però no calia tot i amb això, donar-hi una tan extremada sensació.

I ço més segur, és que d'allí sortiran sense haver tret l'aigua clara de res i disposats a celebrar més entrevistes i més reunions.

Mentres hi han homes per a gastar, fan allò del jugador.

CONTROL OBRER

Es cosa de força interès fixar-se en l'increment que pren l'idea d'establir definitivament el con-

trol obrer. Aquesta idea la sustenten també els socialistes espanyols.

No és pas fàcil, cas de presentar-se clarament com un plet d'establiment del control obrer, donar-li una fàcil i més que res lògica solució.

Per a que aquestes noves orientacions donguin tot el fruit que d'elles és d'esperar, cal en tots una gran amp,esa d'esperit.

No n'hi ha prou en assenyalat, mitjantant una llei, quina deu ésser la tasca d'aquest control. Cal més que tot, que tant els controladors com els controlats sàpiguen quina és la seva missió.

En l'estat d'ànim que descomptadament encara perdura a casa nostra, això és quelcom difícil. Una cosa és lluita i l'altra treballar.

No obstant, convé que l'idea prosperi. La col·laboració de l'obrer en la direcció, seria el veritable camí per a interessar-lo verament per tot quant el rodeja.

LA LLUITA DELS SOVIETS

Mentre quasi tota la totalitat de les potències encara avui sosté una ofensiva contra l'estat bolxevic, a Rússia la lluita, més que res s'organitza contra la fam que poc ha mancat per a que no es fes mestressa de la totalitat de ço que fou gran imperi tsarista.

Era llàstimos veure, com la part del món que

La fam a Rússia —Repartiment de blat

posseeix els més grans graners es veia privada de l'aliment cotidià.

Cal confessar deixant apart tota mena de passió política, que els Comisaris Rojos han hagut de fer forces de flaqueses per a sortir victoriosos de la guerra de les armes i la de la gana.

Sortosament pels russos sembla que la situació, malgrat digui quiscú, ha millorat sensiblement.

CAPELLA SIXTINA

El dia dos es tancaren les portes de la cèlebre capella i s'obrien el dia sis Quatre dies que ella ha estat confidència de les deliberacions conclavistes que han donat per resultat l'elecció d'aquell que ocuparà el càrrec de Vicari de Déu sots el nom de Pius XI.

Ella haurà presenciat els moments de fonda

meditació dels purpurats per a millor portar a terme l'encarrec que se'ls havia confiat. I confidenta guardarà el secret més absolut de ço que quiscuna vegada haurà seguit a la meditació.

Qui pogués animar-los als dosers de la Capella Sixtina! Potser ells ens dirien de quin camí feia el bo de l'Esperit Sant, mentre els homes per ell elegits restaven amb la gran preocupació de donar adequada successió al que avui ocupa l'honorós càrrec de porter del cel.

TOMBA MORA

Hem escollit aquest títol pel nostre breu comentari perquè, malgrat sembli quelcom teatral i si es vol fins guinyolesc, sintetitza ço que és per a nosaltres el Marroc.

I qui tal cosa no pensarà, al veure al infelíx soldat ferit, distret l'esguart, com fixant-lo en un punt que tan sols ell sap.

Veritablement, els moments de la curació d'un ferit deuen ésser un dels més punyents per aquells que resten lluny de la seva llar.

Allí, oint la respiració fadigosa del ferit, que parla incoherentment, deixant tan sols comprendre de tant en tant un nom que de la falsó que és pronunciat deu ésser el d'un ésser amat; sentint l'estrip de la carn; veient el brollar d'aquella sang jove, desitjosa d'ésser esmerçada en quelcom més profitós; tenint la mort continuament a l'aguait, deuen ésser els moments de més pregon recolliment an els que l'home, per força guerrejador, vessa una llàgrima pels companys morts i pels estimats absents.

ELS GROCS

Ja hi tornem a ésser amb allò del perill groc. La raça europea que de tant temps vé regint i controlant els actes de tota la humanitat, té en greu perill la seva sobirania.

Zenoviev, president del Congrés Internacional Comunista ho ha dit: la raça asiàtica deu lluitar per a deslliurar-se del jou imposat per la raça europea.

No fóra res d'estrany que dins de poc aquest deslliurament fos un fet.

La potencialitat de la raça europea de dia en dia minva considerablement. Davant de la seva, cada dia, més palesa feblesa, s'aixeca la fortitud dels pobles renescuts de l'Àsia.

Encara hi ha qui s'atreveix a parlar del començament i la fi del món. Després de tants mils anys fàcil és que's torni a produir la esplendorositat asiàtica. Fóra una mena de compensació.

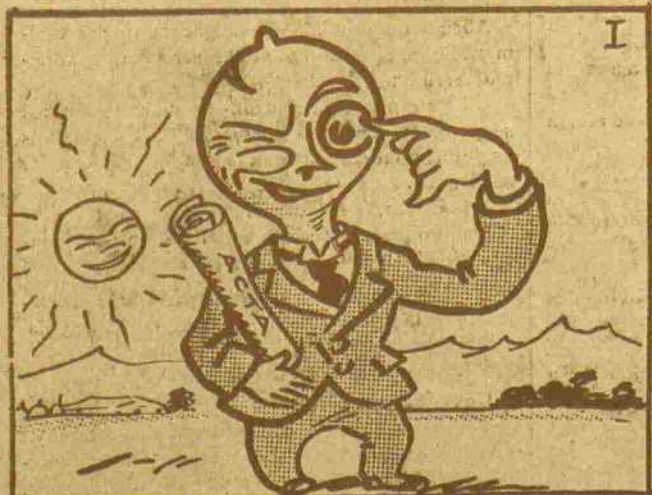

A Dar-Drius —Una cura d'urgència

Tercer Congrés de l'Internacional Comunista

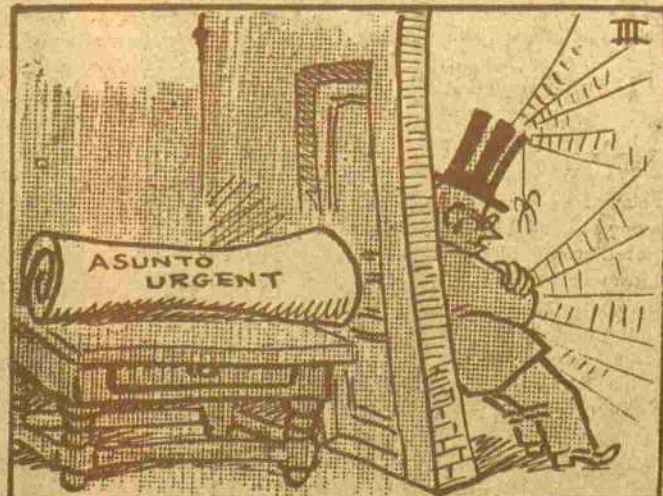
Nueva auca del Regidor Malo

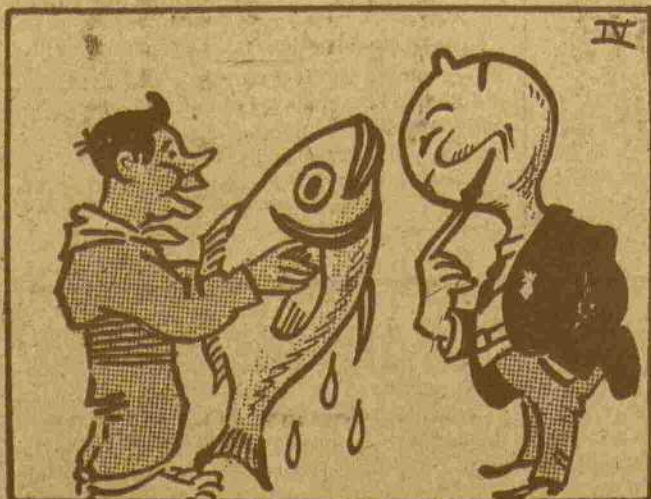
Con el acta en el bolsillo —pone la cara de pillo.

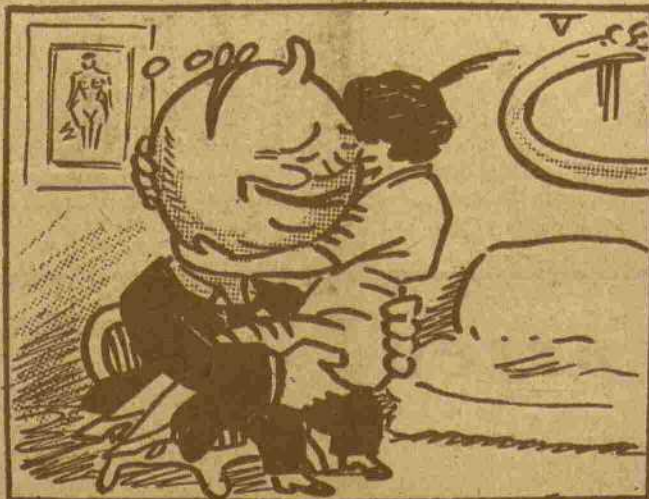
Ya en la primera sesión —muestra su gran condición.

Si un dictamen interesa,—lo deja sobre la mesa.

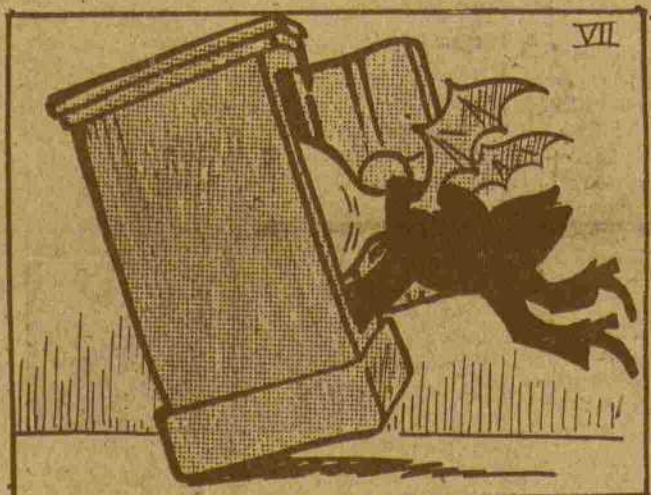
La cuestión del Mercado—le tiene ¡ay! atrafegado.

Con gran cariño interviene —en las cosas de la Higiene.

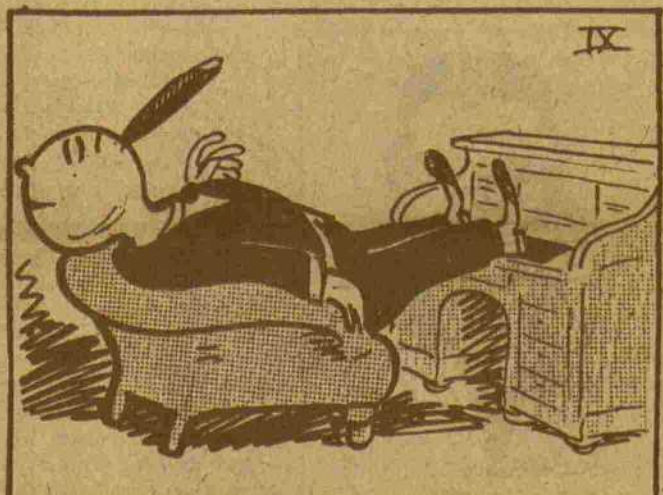
Saca de los mataderos —un gabadal de dineros.

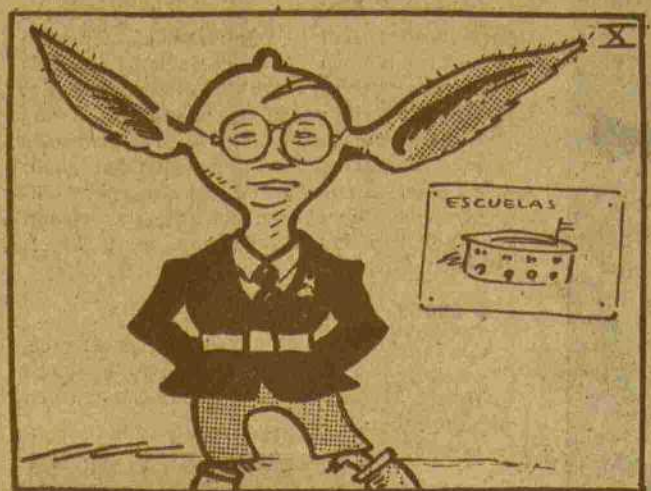
Dice al entrar en Hacienda —y ver la caja: Hola, prendal

En Comisión de Consumos —trabaja con muchos humos.

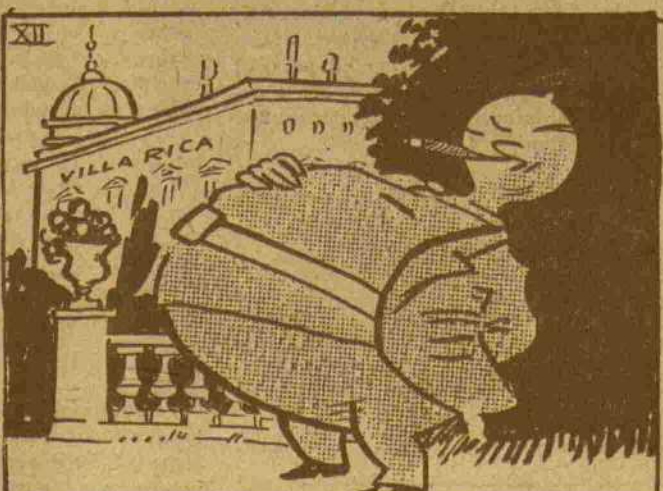
Le trasiadan a Fomento —y allá está hecho un portento.

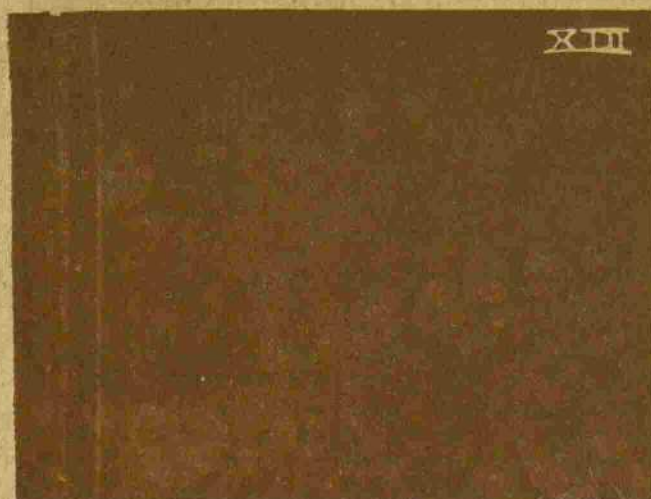
Con su arrogante figura,—gran papel hace en Cultura.

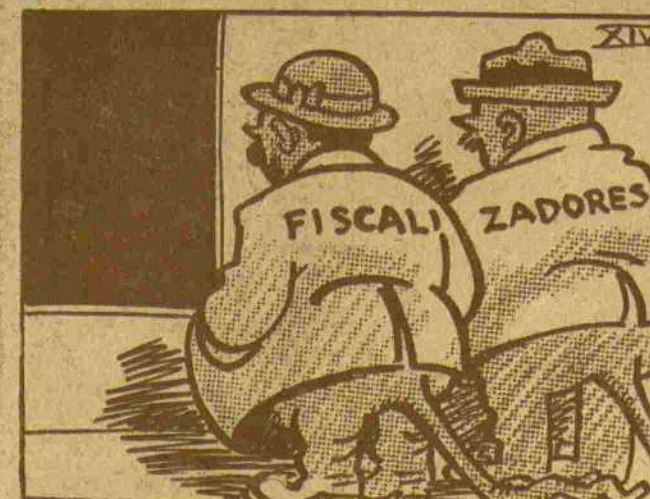
En cuanto logra una vara —a los amigos ampara.

Con lo robado al vecino —engorda como un cochino.

Mas no se pueden probar—sus fechorías sin par.

Hasta su enemigo calla,—pues tiene cua de palla.

Y así termina su historia —lleno de honor y de gloria.